

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafu este Dumineca si Joi'a, la fie-care d'oué septemani cu adausulu Foisioerei — Preumeratiunea se face in Sabiuu la espeditura foiei, pie afara la 3. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adrese catre espeditura. Pretiulu preumeratiunei pentru Sabiuu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 40.

ANULU XXIV.

Sabiuu 20 Maiu (1 Iuniu) 1876.

(Trojeolalte párti ale Transilvaniei st pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pie o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Insetatele se plutescu pentru intai'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dón'a óra cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Unu estrasu din o fóia oficiósa inainte de intemplarea constantinopolitana.

„Pest. Ll.“ reflectându la raportulu subcomitetului din delegatiunea unгурésca despre afacerile straine, pre care lu reproducemu la altu locu, dice, ca cele cuprinse in acelu raportu esprima invederatu seriositatea situatiunii europene, nu suntu numai frase góle, ci o manifestatiune semnificativa, in care vibréza pulsulu politiceii actuale. Raportulu acelu e fórté chiaru, percurge stadiile politiceii orientali de pána acum si constata ca oficiulu esternu a lucratu conformu principiiloru aprobate de delegatiunea trecuta. Trebuie sa accentuámu directiunea pacifica a politiceii nóstre internatiunali, cu deosebire passulu, ca „pána in momentulu presentu pacea européna nu e turburata.“ Raportulu face distinctiune între rezultatele positive de pána acum si între eventualitátile viitoriului, atingendu factulu despre sustinerea pácei numai in legatura cu nesiguritatea desvoltárii viitoare si cu interesele diverginti ale puteriloru. Din faptul, ca pána acum s'a sustienutu pacea européna, nu se póte conchide la nestramutarea relatiuniloru; viitoriulu se subtrage dela ori-ce calculu si pacea s'a conservatu pána acum nu in urm'a unei identitátii de interese ci in butulu opugnantiei intereselorú sengurateceale puteriloru. Constatându ca incátu pentru conservarea statului quo in orientu atitudinea oficiului esternu a corespunsu pareriloru enunciate de delegatiunea trecuta, atragemu atentiunea asupr'a caracterului specificu ce-lu are positiunea monarchieii nóstre tatiu cu statulu quo teritorialu alu Turciei. Noi tienemu strensua integritatea teritoriale a Turciei nu pentru-ca trebuie sa o considerámu de a dreptulu si între tóte impregiurárele de unu factoru indispensabilu, ci pentruca interesulu nostru nu face necesara schimbarea teritoriale si aretámu bucurosu bunavointia, precátu tempu conditiunile statului quo nu contradicu interesului de viétia a monarchieii. Cá garantia esentiale pentru conservarea relatiuniloru teritoriale in orientu delegatiunea precedentu a desemnatu aplicarea de astfelu de medilóce din partea Turciei cari sa puna capetu repetirei periodice a tristelorú evenimenté, raportulu constata, ca oficiulu esternu a corespunsu si acestoru astepári indreptându proiectele de reforma cunoscuté catre Pórtu in contielegere cu puterile.

Pentru a intielege mai chiaru acsiomele insemnate din raportu sa formulámu mai precisu senguratecele momente. Se accentua, ca între puteri esistu interese diverginti in cestiunea orientale, dara cu tóte aceste s'a potutu sustiené pacea pána acum, ca noi insistámu prelángu conservarea statului quo, precátu tempu interesulu nostru armoniéza cu acelu si ca o conditiune esentiale a statului quo e introducerea de reforme in imperiulu turcescu. De aci resulta unele intrebari momentuóse: Mai puté-se voru sustiené si pre viitoru aceste puncte comune de atingere între puteri?

Trebuie sa tienemu neclatiti la principiulu integritatii teritoriale, ori cum se voru desvoltá impregiurárele? Trebuie sa insistámu prelángu acestu principiu si atunci, cându Pórtu va resigná la conditiunile esistintiei sale si la garantiile interne, fára de cari nu póte esista imperiulu?

Raportulu tractéza aceste intrebari intr'unu modu de totu chiaru aretându momentele critice ale situatiunii, raportulu nu desémna ministrului o directiva, pentruca nu póte contá la stabilitatea relatiuniloru, cari garantiéza o descurcare pacifica a crisei.

Suntemu pessimisti, déca credemu ca comisiunea delegatiunii unгурésca acum nu e petrunsa de convictiunea ca divergintiele de interese ce esistu între puteri voru remané preste totu viitoriulu latente? Bucurosu amu crede contrariulu, dara in raportu ni se spune invederatu ca situatiunea e seriósa, prin urmare nu ne putemu induplecá a crede, ca esista pentru politiceii nostri o basa stabila, nestramutabila a pácei generale séu ca s'a aflu formul'a pentru resolvarea crisei. Incátu pentru statulu quo raportulu dice, ca va staruí pentru integritatea teritoriale si reforme interne corespundietórie, adauge inse, ca „pre cátu tempu interesele de viétia ale monarchieii nu pretindu neaperatu altu ceva.“ Sa o spunemu dara verde, ca perspectiv'a ce ni o desfasura raportulu cu privire la eventualitátile celui mai de aprópe viitoru, e turbure. Pentru conducatoriulu afaceriloru nóstre esterne manifestatiunea are insemnatatea unu votu de incredere de o dimensiune deosebita. Delegatiunea ii da aprobarea de a folosí tóte mijlócele ce le va reclamá desvoltarea evenimentelorú, pentru a conservá interesele monarchieii.

Revist'a politica

Evenimentele din internulu monarchieii nóstre, ori cátu de insemnate ni aru paré, se intuneca prelángu cele ce le aduce telegrafulu din afara. Vomu incepe dara numai decátu cu evenimentele ce aflámu ca se intempla in acelu coltiu alu Europei, unde incepe a se desfasura cestiunea orientale

Dóue suntu evenimentelo aceste de o mare intensitate politica. Unulu: detronarea sultanulu Abd'ul Aziz si radicarea lui Muradu pre tronulu Califiloru, adeca, radicarea fiului lui Abdul Medjid prochiemandu-lu de imperatu „din gratia lui Ddieu si vointia natiunale.“ Revolutiunea acést'a s'a facutu in cea mai mare linisce. Sultanolu Abdul Aziz dimpreuna cu famili'a sea fu transportatu la Artem Seraj.

Alta scire despre altu evenimentu totu asiá de importantu este, dupa „M. P.“, ca Serbi'a a inceputu ostilitátile contr'a turciloru; trupele serbesci au trecutú fruntariile. La fruntarie au 144 de tunuri. Din acelu isvoru aflámu, déca amu potutu bine interpretá limbagiulu laconicu alu telegramei, ca telegramele din Serbi'a se oprescu la fruntariile tieriei. Din acelu isvoru aflámu mai departe ca ministrulu de resbelu din Muntenegru spune, ca aliantia între Serbi'a, Romani'a (?) si Muntenegru este fapta. In fine dice telegram'a lui „M. P.“: Greci'a intra in 5 Iuniu in actiune.

Procesulu desvoltárii eveniment-

teloru celoru mari este in cursu, unde se va oprí este greu de a spune; precum se vede nici diplomatiu nu mai au incredere in prevederile loru si pentru aceea conferinti'a diplomatica din dilele din urma intrunita la Budapest'a s'a disolvatu fára de nici unu rezultat.

Premitiendu aceste ne intórcemu la inregistrarea altoru evenimenté pe-trecute inainte de ce se ivira cele de mai susu.

Despre insurectiunea din Bulgari'a, respective despre originea ei suntu in cursu mai multe versiuni. Cea mai respandita este urmatórea:

Insurectiunea in Bulgari'a este pregatita de 7 ani. Dupa esitul celu nefericitu alu insurectiunei dela 1868 s'au apucatu bulgarii a se pregati pentru miscarea de acum. S'au instituitu in tóta Bulgari'a organe secrete cari sa adune o contributiune secreta, dela 40—80 piastri. Organele aceste erau indatorate, de patru ori pre anu a transpune sumele incassate la „casele centrale,“ de cari erau siése. Din aceste caletoriau banii in strainatate pentruca sa se reintórcu in forma de arme, munitiune si vestminte. Conducatoriú secreti au si adunatu in modulu acelu o multime mare de arme si o bunicica cuantitate de munitiune si vestminte.

Dela vér'a an. 1875 incóce s'a stabilitu in Balcanu unu comitetu, care a conscrisu pre tóti serbii apti de a purtá arme a inceputu a inrolá, si a dá ordinu, ca pre 1 Maiu 1876 sa stea gat'a. In diu'a acést'a li s'a facutu cunoscutu locul de concentrare, unde avéu sa capete arme. Acum se afla populatiunea barbatésca bulgara in mare parte in muntii balcanului sub conducerea provisoru a lui Bencovschi si Voloff, ambii bulgari de origine.

Despre starea lucrurilor in Bulgari'a suntu mai departe sciri din care se vede, ca insurectiunea se nutrescu prin instigatiuni serbesci. Ilie Ioanovicu, unu bulgaru, carele este in soldu serbescu, si carele jóca unu rolu insemnatu si in insurectiunea presenta este celu mai mare instigatoru. Dela elu emaneza inrolárele de voluntari. Nu este de multu de cându a inrolatu 300 de voluntari in Turnu-Severinulu pre socotéla serbésca, pre cari ii-a transportatu la Cladov'a si din partea serbiloru fura provediutu cu pusci revolvere si o parte si cu uniforme. Mai in acelasi tempu se indreptara 700 inrolati preste Pavasitiu si Cnezvatiu spre Balcanu.

Din Belgradu se scire la P. Ll. sub datulu dela 25 Maiu ca a sositu din Moscva vice-colonelulu rusescu Alesandru Gavrovici-Smailoff cu scopu de a luá parte la resbelulu cu turcii. Despre barbatulu acelu se dice ca este o capacitate rara militara, este o persóna fórté incrediuta a comitetului slavofilu din Moscva si ca la unu semnu din parte-i au sa sosésca mai multi oficiari si mai multe legiuni de voluntari rusesci. — Serbi'a, dupa acelasi cor., conteza pre ajutóre considerabile din Petersburgu, Moscva si Odess'a, asiá: barace pentru spitaluri ambulante, unu personalu mare de medici, calugeritie pentru grigirea vulneratiloru, scame, bani etc. — Serbi'a contéza pre Russi'a si pre toti slavii. Voluntari sosescu din tóte tierile slavice. Este fórté probabilu ca cátu mai curendu corpuri

de voluntari voru trece fruntariile. Dupa oficiósele serbesci armat'a serbésca inca va trece fruntariile preste 14 dile. (vedi mai susu).

Insurectiunea in Bulgari'a ia dimensiuni din di in di mai mari. Tienutulu Srednja-Gora este resculatu in tóte pártile. Dóue cetáti de importantia din districtulu Panagiurisce cu 12,000 si Corisiti'a cu 8000 locuitori suntu ocupate si intarite de insurgenti. Cetatea din urma este departata cale de diece óre dela Filipopoli. Tienutulu dintre aceste dóue cetáti este in cea mai mare parte in mánile insurgentiloru. Mai departe se scie positivu, ca partea cea locuita de bulgari din cerculu Tatarbazargiculu, care cuprinde 79 sate bulgaresci, este inarmata.

Cerculu Barkovitiulu este cu totulu in mánile insurgentiloru. Intre Morava, Nisiu si Sofi'a este districtulu, pre care bulgarii lu numescu „Sucha planina“ (siesu inaltu si secu), care oferescu pusetiuni fórté favorabili pentru insurectiune. Districtulu acelu este resculatu de renumitulu Ili'a. In fine a eruptu insurectiunea de ambe pártile drumului între Adrianopolu si Rusciucu. Comunicatiunea cu Rusciucu este fórté amenintata si se póte intrerupe, déca Vali (gubernatorulu) dela Rusciucu nu va ocupá drumulu cu unu corpu mai mare de trupe.

Despre luptele din pártile aceste se spunu urmatórele:

In diu'a dela 16 Maiu colonelulu Hassan Bey sa pusú in miscare spre Otlu-Kóii (aprópe de Avrat Alan) si a atacatu pre insurgenti cari se organisau acolo. Turcii erau 6500, precându insurgenti erau cu multu mai multi. Insurgentii inse nu erau gat'a cu organisatiunea si nu erau inca inarmati de ajunsu. Dupa o lupta de patru óre insurgenti au fostu siliti sa se retraga spre munti. Retragerea a fostu cam in disordine. Turcii au pusú mán'a pre cuantitati mari de arme si de munitiune.

Alta lupta avú locu la Ternov'a in Balcanu. Volovskii erá ocupatu cu organisarea a 900 de insurgenti din cerculu Plevnei. Acesti'a fura surprinsi de unu taboru de turci regulati, ajutati de 1000 cercasiani, batuti si alungati. In mánile turciloru au caditu multe corturi de campania si 120 prinsi. Restulu a fugitu in munti.

De alta parte inse lui Adil pasi'a nu i-a mersu pré bine. Elu avea se ia cetatea Avrat Alan, unde 10,000 insurgenti erau scutiti in siantiuri. In 18 Maiu desu de diminétia a atacatu locul acelu, dara fu respinsu pre lángu perderi insemnate. Pána in momentulu de fatia insurgenti ocupa inca acestu locu. Adil pasi'a avea sub comanda 12,000. Este cá siguru, ca lupt'a se va reinnoi aici cátu mai curendu, pentru-ca Abdul Kerim voiescu cu ori-ce pretiu sa ocupe cetatea acést'a.

Despre luptele din Bosni'a se scire:

Ali pasi'a si-a adunatu tóte fortiele si in 18 Maiu a pornitu spre muntii Grmetiulu, unde se aflau insurgenti fórté bine intariti cu siantiuri. Turcii insisi tieneau intariturile insurgentiloru de neinvingibile.

Nizamii (dóue alaiuri) si redifi (patru tabori) s'au batutu in 19 asiá de bravu incátu ocupara unu siantiú dupa celalaltu. Numai nóptea a im-

pedecatu nimicirea totale a insurgentiloru, in a căroru castre se respandí confusiunea cea mai mare, pentrucă nu sciau ce sa faca cu muierile si copiii, cari erau la 2000 suflete. Unulu dintre insurgenti s'a furisiatu si dându cu socotela ca in timentulu dela Risovatiu va aflá pre Bandalunu cu 2000 insurgenti, s'a dusu intr'acolo, cá sa dea de scire despre nenorocirea celoru din muntii Grmetiului.

Bandalunu audiendu despre acest'a a pornitu cu trup'a sea in marsiuri fortiate si sosindu la tempu potrivit a atacatu pre neasteptate pre Ali pasi'a in coste si l'a silitu sa se retraga. Ali pasi'a invingetoriulu dela 19 fu invinsu in 20 Maiu, perdiendu si 200 ostasi. Perderile din amendoué dílele suntu mari pe ambe pártile. Insurgentii dela Grmetiu se intarescu de nou.

Intr'aceea Ali pasi'a este decisu a se intári cu trupe dela Selim pasi'a si a suscepe lupt'a in 21 Maiu de nou.

Regularea parochieloru cu o dotatiune corespundietória a preotiloru: arondarea si intregirea protopresviteratelor in archidicesa.

Luându-mi de tema regularea parochieloru, precum si arondarea protopopiatelor in archidicesa, dorescu a-mi dá unele pareri in privintia acest'a dara asiá, încátu sa nu aparú inaintea cui-va, ca vorbescu din patima séu din vre-unu interesu particulariu, cu unu cuventu, voiescu sa fiu pre cátu se póte de obiectivu in tractarea acestoru materii.

Activitatea sinódeloru nóstre archidicesane din anii precedinti, si anume, de vre-o cincí ani încóce, încátu 'mi este cunoscuta din actele sinodali prelungalte agende, a fostu îndreptata cu deosebire asupr'a duoru cestiuu, potu dice, de cea mai mare importantia in viétia nóstra constituționala bisericească: a) cestiuu regulárei parochieloru cu o dotatiune corespundietória a preotiloru si b) cestiuu arondárei respective regulárei si intregirii protopresbiteratelor.

Nu se póte trage la nici o îndoiéla impregiurarea ca, pre cându sinódele nóstre archidicesane au avutu in vedere aceste doué cestiuu importante, prin acest'a au voitú cá

sa puna bazele primordiali, si asiá dicendu, cele mai firme in organismulu nostru bisericescu.

Incátu apoi sinódele archidicesane au satisfacutu si in cátu nu, nesuintieloru sele in directiunile indicate, -- in privintia acest'a, déca 'mi e permisú, voiescu a-mi dá parerea fórté pre scurtu, si precum diseiu „sine ira et studio.“

Cu privire la regularea parochieloru cu o dotatiune corespundietória pentru preoti, scimu ca sinodulu nostru archidicesanu din an. 1870 a fostu enunțiatu unu conclusu, in urm'a cărui Consistoriulu archid. a elaboratu unu proiectu de lege pre care l'a asternutu sinodulu archid. din an. 1871, pre bazea cărui'a apoi s'au si esmisu comisiuni prin tóte tractele protopopesi, spre a lucrá pentru regularea parochieloru si dotatiunea corespundietória pentru preoti.

Comisiunile esmise au umblatu prin deosebitele protopopiate ale archidicesei nóstre; cu tóte acestea in cele mai multe párti, pâna astadi nu vedu urme de imbunatatire pentru subsistintia preotiloru nostri. Si óre cari suntu cauzele principale? Caus'a prima e: ca poporulu se plange ca e seracu si are datorii destule in tóte pártile, încátu nu póte sa mai dea sí preotului. Ori pre unde umblá comisiunea, si se aduná poporulu la unu locu, cându veniá vorb'a despre amelioratiunea subsistintiei preotului, totu-déun'a si mai întâiu erá intempínatu cu cuvintele acestea din partea poporului. Déca cum-va comisiunea s'aru fi încercatu sa marésca intr'o privintia séu intr'alt'a, numai cu 2—3 cr. stol'a preotiesca obicinuita din vechime, — numai decátu audiai dicendu: „déca vrea parintele sa ne mai slugiésca cá pâna acum, bine, déca nu ne dâmu uniti, ca acolo nu trebue sa platimu nimic'a.“ Eu nu dicu ca dóra nu voru fi si ómeni cari considera altfelu pre preotu, dar' constatezu, ca in cele mai multe párti, si cu deosebire, pre unde poporulu vine in contactu si cu alte confessiuni, acolo 'ti aprindi paie in capu, încercandute a mai mari venitul preotiescu dela poporu. Adeverulu acest'a lu voru recunósce mai bine fratii preoti, cari vietuescu in asemenea impregiurári. A dóu'a cauza e, ca reducerea succesiva a preotiloru,

si anume regul'a: cá pre viitoriu sa nu se mai inmultiesca numerulu preotiloru, unde tocmai nu cere necessitate, care reducere inca s'a fostu luatú de basa la ameliorarea subsistintiei clerului pre viitoriu, se pare a nu se observá pretutindenea, precum aru trebú sa se observeze, din cauza, ca nu credu sa mai fia vre-unu poporu, carele aru cere atáti preoti intr'o comuna, precum e poporulu românú, apoi de subsistintia preotului putienú ii pasa. Si in fine, a trei'a cauza principale e, ca sinódele nóstre archidicesane, in urm'a raportelor comisiuniloru esmise pentru regularea parochieloru si dotatiunea preotiloru, precum si a rapórtelor si concluseru sinódeloru protopopesi totu in asta privintia, inca pâna astadi n'au datú nici o inviatuione, ca încátu acestea aru fi satisfacutu si încátu nu, si cum aru trebú sa se procedá pre viitoriu, déca intr'unu locu séu altulu, comisiunile esmise si sinódele protopopesi, n'au procesu bine.

Totu ce s'a facutu e: ca computandu-se veniturile preotiesci, pre bas'a acestora s'au clasificatu parochiele; prin simpl'a acest'a clasificare inse nu s'au imbunatatitu intru nimicú sórtea preotiloru nostri, de óre-ce acesti'a in cele mai multe locuri au remasu totu prelunga veniturile si stol'a din vechime, si astfelu suntu avisati la córnelu plugului cá si mai înainte, ba inca si mai multu, cáci recerintiele tempului de astadi suntú mai mari, încátu preotulu de multe ori e silitu a negligá aceea ce ii impune oficiulu preotiescu. Cu atátu mai misera e apoi sórtea aceluor preoti, cari n'au plugu, si n'au nici unde esí cu plugulu ier' veniturile lor preotiesci din parochia suntú fórté neinsemnate. Casulu acest'a inse nu voiú sa-lu aplicu la acei preoti, cari de-si se ocupa cu plugaritul, au totusi unu venitu anualu din parochia de câte 1000—1200 fl.

Preoti cu venituri fórté mici, in cátu abia potú subsistá, avemu destui in archidicesa.

Ba eu cunoscu preoti de acesti'a si la confessiunea gr. cath., de-si acesti'a in multe privintie, suntú mai favoriti de impregiurári cá ai nostri: au d. e. portiuu canonice fórté estinse de pamentu de clas'a I mai in tóte locurile. Si cu tóte acestea, si

acolo se afla preoti cu venituri fórté neinsemnate din parochia. Eu cunoscu unu atare preotu in nemijlocit'a mea apropiare, pre care ordinariatul blasianu l'au renditu cá alu 2 parochu intr'o parochia, la cererea a vre-o 60 de familii, cari altfelu amenintiau cu trecerea la biseric'a gr. or. Cu venitul de 60 de ferdele bucate, unu omu cu familia, vedi bine ca aru perí de fóme; subsistintia acestui preotu inse e ascurata din partea acelu ordinariatu, pre alta cale.

Facendu-mi deci observatiunile acestea, mi va obiectá cine-va, ca regularea parochieloru si dotatiunea corespundietória a preotiloru, e o cestiuu, a cărei deslegare cere tempu mai multu, si ca in unele párti s'aru fi si regulatu afacerea acest'a.

Eu concedu acest'a, dar' voru trece ani întregi, încátu 'i vine omului a crede, ca s'au pusu chiaru la uitare o cauza atátu de grava, cáci au trecutú acum 4 ani de díle, de cându s'au inaintatu rapórtelule aceluor comisiuni, precum si a sinódeloru pposesi, la sinódele archidicesane, fára inse de a scí sinódele si comitetelule pposesi, precum si sinódele si comitetelule parochiali respective, ca ce s'au facutu cu acele rapórté si concluse ale comisiuniloru si sinódeloru pposesi: déca s'au aprobatu séu nu, déca suntú bune séu rele, acest'a e neexplicabile cu atátu mai vertosu, cu cátu ca in chipulu acest'a putemu aduce o miia de concluse intr'o cestiuu, si totusi nici odata sa putemu ajunge la unu resultatu realu.

Ce urméza deci din tóte acestea?

Urméza: ca regularea parochieloru, si cu deosebire imbunatatirea sortiei preotiloru nostri, in cele mai multe locuri (tracturi pposesi) in archidicesa, din cauzele aretate nu se póte face nici decátu cu invoirea si consensulu poporului, precum au intentionatú sinódele archid., — chiaru si in acele locuri, unde venitul preotiescu in unele privintie s'aru mai puté mari, fára cá poporulu sa se seracésca prin acest'a.

Pentru aceea, au fostu si e de doritu, in interesulu ameliorárei cátu de cátu a sortiei cei amarite a preotiei nóstre in cea mai mare parte; a) cá sinódele archidicesane luându in seriósá consideratiune adeverat'a

O luna la baile dela Puciósa.

III.

(Urmáre.)

Agricultur'a, exploatatiunea paduriloru, caráusitul, si comerciulu cu tiuica, suntú indeletnicirile locuitoriloru dela Poduri.

Dupa felulu loculu agricultur'a este impartita intre plugarie si pastorie.

Plugari'a se face c'am pe o întindere de 1000 pogóne, cultivate mai cu séma cu pogonulu. Se pune si 50 pâna la 60 pogóne cu cânepa.

S'a cercatu in anulu trecutú cultur'a gráului; ómenii nedepriusí cu dens'a 'si taiiau mânilé cu secerea. Nici ca este loculu pe aci pentru gráu.

Porumbulu produce pâna la 1000 oca lá pogonu: cânep'a 400 manunchi. Pogonulu de pamentu se arendéza cu pretiu de 20 lei pe anu.

Fánatille se intindu mai pe aceea-si suprafatia cá si locurile cultivate. Suntú mai tóte situate pe lucrú inalte si producu pâna la dóue si jumetate cara de fenu purtaretie la pogonu. Cositul se face pe la inceputulu lui Augustu. Fenulu este de cualitate escelenta; are unu mirosu cátu se póte de placutu, resultatulu alu avutei flori locale.

Afara de fenatie locuitorii posedéza locuri de pasionare, si multi 'si ducu vitele la munte de unde se intorcu grase si frumóse.

Ne asteptámu a gasí mai multe vite intr'o localitate cá acest'a; se vede in sa ca si pe aci au influentiatu cauzele funeste cari au facutu sa se imputinedie vitele in tóta tíer'a. Totu satulu posedéza 200 boi, 300 vaci, 8 bivoli cu bivolitie, 70 cai, 112 oi cu capre si 300 râmatori.

Vitele suntú de neamu bunu si bine timentate. Cum se crépa de diua copilasii pornescu fie-care cu vitisiórelé la iérba unii intr'o parte, altii intr'alt'a dupa cum se afla situate pasiuu. De câte ori nu-i amu aflatu pe verfuri adunati la umbra, cocându dovleci, rídiendu cu fericirea inimei si vârstei lor.

M'amu miratu aflându ca in totu satulu de abia se afla 25 uleie cu albine. Si cu tóte acestea mierea a ajunsu sa se vendia pe acolo cu pretiu mare. Negutietorii alérgea dupa dens'a pâna si prin munti unde afla ca se tienu stupi. Mierea are unu gustu si o aroma caracteristica.

Livedile de pruni si alti pomi roditori precum meri, peri si nuci ocupa aprópe 1000 pogóne. Productiunea pruneloru este o ramura insemnata de venitu a satulu. Suntú prune varatice si tomnatece, prune grase, vinete, galbene, sticlóse, scortióse, rosióre, turcesti, gatóse. Prunele grase si cele tomnatece producu tiuica buna.

In anii buni se produce cu 28 de cadiane lucrátore pâna la 3000 vedre de tiuica din care 2000 se

vinde aiurea si 1000 se tiene pentru consumatiunea locala. Pretiulu vedrei merge pâna la patru lei.

Prunele de véra se facu rachiú indata ce ferbu; iéra cele tomnatece se facu mai tardiu, si chiaru preste iérna.

Pogonulu de pruni produce la 500 vedre prune.

Merele produse in localitate suntú pe cátu de frumóse, pre atát'a de gustóse. In unele gradini din satu este o adeverata placere sa véda cine-va acesti pomi incarcati de fructe asiá ca le dau cracile de pamentu. In anulu trecutú au fostu atâtea póme cátu se propteau cracile de meri si de pruni cu furci. Gasescu multe soiuri de mere si anume cretiesti, salcii prescurate, albe verdisióre, paradise si domnesti; iéra dintre pere se afla turcesti, tomnatece, veratece, si tamaióse.

Vr'o doi proprietari au resaditu si vie pre délu dincolo de Ialomitia, cu soiuri cá gras'a, sasc'a, córn'a gordinulu si putiena tamaiósa. Clim'a este pré aspra spre tómma pentrucá strugurii sa se cóca in toti anii, si putemu dice ca numai in anii de seceta se cocu pre cátu se póte cóce in asemenea situatiune.

Padure are satulu pâna la 3000 pogóne populata cu stejaru, fagu, frásenu, ulmu, aninu, paltinu si alte esentie. Ne-a surprinsu cu osebire o frumósa padure de aninu situata la o înaltie indestulu de mare.

Pentru trebuintiele locale se afla pre Ialomitia nóue mori simple de óre-ce un'a nu costa mai multu de 1600 lei. Un'a preste alt'a o móra aduce venitu anualu din oemu dela 5000 pâna la 6000 ocale porumbu. Mai tóte au de lucrú, si in lipsa de musteri morarii 'si petrecu tempulu pescuindu din Ialomiti'a, cleanu, mréna, cutitio, molanu, latitia, toti pesci gustosi de-si micuti.

Acest'a este, pre cátu permite cadrulu unei lucrári de revista, starea economica a comunei Podurile. Ceti-toriulu ne póte întrebá, care este averea de mijlocu a locuitoriloru? M'amu ganditu si la acest'a si eata informatiunile ce amu potutu dobandi.

Dupa cum amu mai disu, aci cá si aiurea suntú locuitori fruntasi mijlocii si asiá numiti palmasi séu toporasi. Dóue treimi suntú mosneni, restulu tierani impropietariti la 1864. Fruntasi se afla putieni; cei mai multi locuitori suntú mijlocii. Avera unui fruntasu se compune din 100 pâna la 150 pogóne pamentu; 2000 pruni, 60 nuci, 50 meri, 30 peri; are in stáulele sele 4 boi, 2 cai, dóue trei vaci, 15 oi, 12 porci; posedá 1/2 pogonu de viie si o móra. Afara de acest'a posedá o casa care pretiuescu si dens'a dela 5000 pâna la 8000 lei. Unu asemenea proprietariu are unu venitu de 2500 pâna la 3000 lei, anu peste anu.

Locuitoriuu mijlociu este multu mai stensu; averea lui se compune din 3 pâna la 5 pogóne pamentu; are

stare a lucrului, si anume, tóte rapórtetele intrate din diferitele tracturi ppesti in asta privintia, pre basea acestor'a sa staverésca stol'a si in-tregu venitul preotiescu, care pre cátu se va poté sa fia in uniformitate, cu privintia la conditiunile si ocupatiunea poporului nostru, carele mai cu séma se ocupa cu plugaritul, si unde s'aru poté face astfelu de ameliorare mai potrivita cu bucate. Déca d. e. s'aru aduce legea: cá preotulu carele pána acum a avutu o ferdela de bucate dela o familia, pre viitoriu sa aiba 2 séu 3 ferdele, prin acést'a poporulu nu s'aru seraci nici decátu. Pentru-ca sa privim la alte confessiuni p. e. la reformati, a cároru preoti inca suntu sustienuti din partea poporului, dar' cum? preotulu capeta dela fiesce-care familia 5—6 clái de bucate, si alta cuantitate de cucuruzu. Amu avutu ócasiune, aflandu-me in dilele trecute intr'o comuna in secuime, a vorbi din intemplantare cu unu bietu de maiestru, carele ciopliá cruce de piétra pentru mormentu, si venindu vorb'a despre módlu cum sustiene o comuna atátu de mica, numai de vre-o 100 fumuri, pre preotu, 'mi respunde: „uite eu n'amu nimic'a, n'amu mosia cátu sa pui palm'a, numai casuti'a acést'a, si platescu 10 fl. pre anu, dintre cari 7 fl. platescu simbri'a preotului, si 3 invetiatorului de copii. Cei cari au mosia platescu atátea si atátea clái de bucate.“ Curendu m'amu intalnit apoi si cu preotulu reformatu din acea comuna, carele 'mi spuse asemenea, ca ce venitu are intr'o comuna atátu de mica, adaugendu: ca la densii nu se dá preotu nici unei comune din partea Consistoriului, pána atunci, pána nu aréta comun'a respectiva tóte veniturile din isvóre sigure, si déca Consistoriu se convinge pre deplinu, ca aru poté subsistá unu preotu in casulu acést'a asidéa unu párochu.

Apoi déca poporulu nostru se plange de seracia, cine cunósce poporulu din secuime, se va fi convinsu, ca acést'a in cele mai multe párti e mai seracu si decátu alu nostru.

E adevératu insa, ca modulu acést'a de amelioratiune, aru trebui sa se faca cu mare precautiune, si numai acolo s'aru poté efeptu, unde poporulu nostru e curatu numai de o confessiune. Unde b) poporulu e de 2

200 pruni, 15 meri si 10 peri, 2 boi, 1 vaca, cáti-va porci si o casa, cari valoréza 1200 lei.

In fine palmasiulu are si elu 1¹/₂ pogonu de pamentu, 50 de pruni si cáti-va meri, o vacutia si cáte unu porc. Cas'a sea pretiesce cá la 500 lei.

Comun'a avé in 1875 unu venitu de 4848 lei iéra cheltueele se urcau la 3107 lei; totu bine ca remane unu escédentu de venituri. Cine aru crede in se ca unu satu atátu de frumosu: locuitu de ómeni óre-cum avuti, ca unu asemenea satu nu are scóla? Cu tóte acestea asiá este. Amu remasu inmarmuritu cându amu aflatu acést'a si m'amu ganditu ca se vede cum ca cu cátu satele se departeaza de centru cu atátu suntu mai uitate. Si cu tóte acestea in bugetulu comunei figuréza 23 lei pentru reparatiunea localului de scóla?

Locuitorii dela Poduri nu mai potú stá privati de scóla; si déca cáti-va indaratnici se opunu séu aici cari 'si potú tramite copiii la orasiu nu se intereséza de scóla, atunci se intervina administratiunea, singur'a care remane respundietóre in asemenea casu.

Dupa ce amu facutu cunoscintia cu satulu in cuprinsulu cáruia se afla báile dela Puciósa, mtr'unu articulu viitoriu me voiu silí a comunicá lectoriloru impresiile mele asupr'a acéstei localitati cá statiune balneara.

„Cur. de Iasi“ P. S. Aurelianus.

confessiuni, si astfelu nu s'aru poté observá in nici unu chipu staverirea unei stole, din causele mai sus atinse, in casulu acést'a ameliorarea si a unuia si a celui-laltu preotu, s'aru poté efeptu numai pre basea unui compromis reciproc intre ambele confessiuni, in care privintia cu deosebire aru trebui cá sa fia indreptata atentiunea si chiaru activitatea sínódelorú nóstre archidiececane pre viitoriu. La anulu 1861. Esc. Sea Par. Archiepiscopu si Metropolitu Andréiu Baronu de Siagu'n'a, in Domnulu adormitu, s'a încercatu a face unu compromis de asemenea natura cu gr. catolicii, in privintia treceriloru relig. si in privintia invetiamentului in comunele amestecate, dar' acele nesuntie salutari, nu avura nici unu resultatu, deórece scimú, ca partea gr. cat. nu s'aru invoitu, atátu in detrimentulu ei cátu si alu nostru. c) cá organele nóstre superióre bisericesci convingendu-se pre deplinu despre starea cea amarita a unoru preoti, cari pre langa aceea ca au unu venitu fórté neînsemnatu din párochia, se afla totu-odata in asemenea împrejurári, încátu ameliorarea lorú e absolutu imposibile, se medilocésca ajutorarea acestor'a din alte isvóre cu ori si ce pretiu, — pentrucu vedemu la confratii nostri gr. cath., ca unde preotulu se afla in asemenea împrejurári, pentru cá sa nu patimésca interesele bisericesci, unu asemenea preotu se ajuta din alte isvóre*) séu d. la impartirea ajutoriului din ajutoriulu de statu (déca acést'a mai exista) atari preoti, sa fia cu deosebire considerati in fiesce care anu.

Numai c'amu in tipulu acést'a aru mai poté sentí si biat'a preotime a nóstra óre-si care amelioratiune.

(Va urmá)

Diéta Ungariei.

Cas'a reprezentatoriloru Ungariei a continuatu in siedintia sea dela 20 Maiu discussiunea generale asupr'a proiectului de lege despre sistarea jurisdictiuniloru in orasiéle mai mici.

Primulu oratoru insinuatú la cuventu dep. Steinacker ia cuventulu pentru a combate proiectulu in cestiune. Densulu dice, ca a indigitatu déjá in comisiunea administrativa ca ministrulu presidentu e inimiculu elementului cetatienescu si acést'a asertiune a sea se justifica pre deplinu prin suprimerea orasieloru proiectata. Luându de basa cuantitatea contributiunei oratorulu denéga, ca proiectulu e dreptu, Tisza nepotendu resiste la pressiunea de susu resista la opiniunea publica si tractéza impreuna cu legislativ'a caus'a cetátilorú cu antipathia traditiunale.

Contele Ferd. Zichy dechiara, ca fia-care doresce regularea administratiunei, dara proiectulu de fatia nu e de natura a promová acést'a regulare, pentrucu nu se ia jurisdictiunea dela cetátilé sengeratece cari nu suntu capabile, ci e vorb'a sa se sacrifice municipie cari dealtmintrenea suntu capabile, in urm'a aglomerári agendelorú centrali. Guvernulu se vede silitu la acést'a procedere necorecta prin inactivarea comisiuniloru administrative, pentru ca nu e cu putintia sa se sustiena atáte comisiuni administrative, cáte ceru aceste orasie. Oratorulu spriginesce proiectulu de resolutiune presentatu de Kállay in numele partidei senyeiane.

Contele Iul. Szapáry, antecesoréle lui Tisza in ministeriulu de interne, apera proiectulu si tiene motivele produse contr'a lui de mance. Unu singuru argumentu aru fi motivatu contr'a proiectului, déca s'aru dovedí adeca, ca cetátilé se impedeca prin regularea noua in desvoltarea lorú spirituale si materiale. Oratorulu inse

*) Cari nóue nu ne stau la dispozitiune. R.

n'a auditu amintindu-se in decursulu desbaterei acestu punctu de vedere, si chiaru déca se amintea nu erá motivata obiectiunea acést'a. Oratorulu sustiene, ca in starea actuala, cându afacerile unui orasiu ce numera 2—3000 locuitori se prevedu in instantia a dóua de cátra guvernulu centralu, o regulare adevérata e cu neputintia, dara si institutiunea comisiuniloru administrative reclama neaperatu crearea acestei legi. Ori-ce idea vomu avé despre acést'a institutiune, fiindu ea odata lege, nu mai putem impedecá esecutarea ei, dreptu acea oratorulu recomanda proiectulu in desbatere spre acceptare.

Dupa Ragályi, Irányi si Simonyi cari se dechiarara contr'a acestui proiectu, ia cuventulu din urma ministrulu presidentu.

Tisza replica la unele observatiuni ce s'au adusu de oratorii precedentu contr'a acestui proiectu. Observatiunea, sa se astepte mai întâiu activitatea comisiuniloru administrative, nu e reu combinata; comisiunile administrative trebuie sa se intarésca prin atragerea elementelorú orasienesci. Oratorulu respinge parereá lui Steinacker, ca orasiéle nu suntu de ajunsu reprezentate in diéta, lucrulu e din contra. Nimene nu poté afirmá ca in diéta exista fia si numai umbr'a unei sensatiuni contr'a orasieloru. Numai adversarii selvadministratiunii dorescu, sa se respinga ori-ce medilocu de ameliorare a administratiunii municipale si de aceea nu se invoiescu cu proiectulu.

Intielegu bine, ca cine nu vrea cá sa se inactiveze legile despre comisiunile administrative, despre regularea universitatii si a fundului regiu, combate tóte aceste proiecte si in genere totu ce reclama interesulu administratiunii si esecutarea acestorú legi. Pricepu si aceea, déca cine-va — presupunú ca nu se afla aici atare individú — vrea, cá cele intemperate cu regularea fundului regiu sa nu para cá o sistare de stári si privilegie ce nu se mai potú sustiené astadi, ci cá o persecutiune de nationalitati si despoiere de dreptu.

Dreptu aceea rogu pre onorat'a casa cá cei ce dorescu intr'adeveru selvadministratiunea si regularea administratiunei pre basa selvguvernamentale, cei ce voiescu, cá legea despre regularea fundului regiu sa nu remána litera mórtá, cu unu cuventu, cei ce dorescu inaugurarea unei administratiuni corespundietóre libertátiei unguresci si interesului ungurescu — sa primésca acestu proiectu de lege, trecendu cu vederea, de-si cu anima trista, relatiunile locali (aplausu in centru).

Incátu pentru obiectiunile din opositiune — aludandu la Zichy — si pentru obiectiunea lui Steinacker, ca resiste la opiniunea de josu, precându nu resiste la pressiunea de susu, ministrulu presidentu dechiara ca se lasa sa fia capacítatu din ori si care parte, numai sa se póta convinge apoi prin acést'a capacítate, ca binele patriei reclama altu ceva si nu ce vrea densulu la inceputu. (Aplausu viu in centru.)

Sa-mi permiteti a observá — termina Tisza — ca eu consideru parereá mea, ori-cátu de eronata aru fi ea, emanata din motive patriotice. Nu ve ceru sa-mi recunósceți acést'a, faceti ce vreti, eu din parte-mi voiu face ce-mi dictéza convictiunea mea ca e in interesulu patriei. Voiu stá linistitu in vuetulu furtunei, cându consciéntia 'mi va dice, ca amu facutu pentru patria ce e dupa cea mai buna sciéntia si consciéntia a mea mai corespundietoriu, dar' nu voiu poté stá linistitu, in midiloculu aplauselorú dela milióne, déca consciéntia 'mi va spune, ca m'amu abatutu dela aceea ce afiu bunu pentru patria macaru cátu

e negru sub unghia, din interesu egoisticu. (Aplausu prelungitu in centru).

Urmându votarea nominala proiectulu de lege se primesce de basa la desbaterea speciale cu 181 contr'a 62 voturi. In desbaterea speciale, care a urmatu luni in 22 Maiu, acestu proiectu de asemenea s'a acceptatu.

Raportulu comisiunii din delegatiunea ungerésca

pentru bugetulu ministeriului de esterne.

Subcomitetulu, delegatu pentru a discutá asupr'a bugetului ministeriului de esterne pre anulu 1877, si-a tienutu de datorintia, a se informá pre cátu se póte de bine despre conducerea in genere a afacerilorú nóstre dinafara si despre resultatele ce a obtienutu ministeriulu de esterne prin activitatea sea de pána acum, si a trece la lucrarea sea nemédilocita, numai dupa ce va fi orientatu in privintia acést'a. In anulu acést'a, cá si in anulu trecutú nu s'a presentatu nici o „carte rosia“, si anume totu din motivele acele, cari in anulu precedentu pledá contr'a oportunitátei de a se comunicá afaceri oficiale, cu deosebire de acele, cari dupa natur'a lorú suntu fórté delicate si de parte inca de a fi terminate; deci subcomitetulu prelánga faptele cunoscuté preste totu, cari au trecutú déjá in domeniulu istoriei, nu potú sa ia de base la verdictulu seu decátu acele delusuri, pre cari le a facutu ministrulu esternelorú inaintea subcomitetului cu graiulu. Subcomitetulu credea ca va poté aflá directiv'a pentru judecat'a sea numai in acele pareri, cari suntu exprimate in enunciatiiunea delegatiunii din anulu trecutú, relativa la afacerile straine.

Delegatiunea a constatatu atunci inainte de tóte cu recunoscintia directiunea pacifica a politicei esterne austro-ungare; a relevatu mai departe, ca monarchia austro-ungara nu are unu astfelu de interesu, care aru reclamá cu necesitate o schimbare a relatiuniloru teritorialu in orientulu invecinatu; in fine ea a aprobatu neconditiunatu nesuntia oficiului nostru esternu, de a pune prin mesuri corespundietóre odata capetu stárilorú regretabile, cari in unele párti ale imperiului otomanu, anume la frontariéle de sudu ale monarchiei nóstre, suntu unu sorginte de incurcaturu ce se repetiescu in continuu.

Subcomitetulu a aflatu ca politic'a ce o a urmaritu guvernulu austro-ungurescu pána acum pre terenulu afaceriloru orientali sta in armonia perfecta cu parerile enunciate de delegatiunea din anulu trecutú.

Orice va ascunde viitorulu, e fapta, ca pána in momentulu presentu, pacea européna nu s'a conturbatu, cu tóte ca interesele puterilorú ce suntu atinse de afacerile orientali suntu diverse, in parte opuse, si acést'a e de a se multiamí in prim'a linie procederei colective acceptata de statele vecine, care erá indreptata asupr'a atingerii nemidilocite cu puterile interesate, precum si asupr'a unei aplanári amicabile a divergentielorú de opiniuni ce potú sa resulte din natur'a acelorú afaceri.

Succesulu acestei procederi s'a usioratu prin acea bunavointia neegoistica, care a dovedit'o guvernulu nostru relativu la conservarea statului quo teritorialu in orientu, prin acea sobrietate si moderatiune de sine, care — neascultandu de mani'a dupa gloria si posesiune — considera de problema a activitatii seale numai si numai siguritatea monarchiei nóstre si conservarea intereselorú nóstre proprie.

De vreme ce insa putintia de a se sustiené statulu quo in orientu, precum si siguritatea si linistea fruntarielorú nóstre proprie aterna de

acolo, că sa se delatureze cauzele cele mai esențiale ale complicațiilor, — guvernului austro-ungurescu a lucrat numai consecuent plebându în modu energetic în contielegere cu guvernele aliate la înaltă Pórta pentru acele reforme, cari sunt în stare a sană plansorile îndreptate ale creștinilor ce traiescu în imperiul turcescu și a garantă în orientu pacea interna într'unu modu durabilu.

În fatia cu aceste fapte amintite subcomitetulu încâtu pentru viitoriu nici n'a cerutu dela ministrulu de esterne vre-o liniștire, care fatia cu inco-mensurabilitatea eventualităților totuși aru avé totu-déun'a numai o valóre relativa — nici n'a pretinsu dela densulu promisiuni, cari fatia cu alte consideratiuni mai înalte, s'aru puté constatá de nerealisabile, séu cari voindu a fi realizate cu ori-ce pretiu, aru puté sa lege mânile guvernului togm'a acolo și atunci, unde si cându densulu aru avé lipsa de libertatea acțiunii în interesulu monarchiei.

Subcomitetulu scóte din faptele trecutulu recentu convicțiunea, ca conducatoriulu afacerilor esterne, și fâra de a face atari promisiuni, va considerá pe viitoriu cá si pâna acum, pre câtu tempu interesele vitale ale monarchiei nu voru pretinde neaperatu altu ce-va, — de tienta a politicele sele orientali: a aduce pre lângă conservarea păcei europene integritatea teritoriale esterióra a imperiului otomanu în armonia cu o ameliorare conforma tempului a stârilor interne de acolo. Petrunsu de acést'a convicțiune, aprobandu acést'a tienta, subcomitetulu, de-si situațiunea precum nu se póte negá e seriósă, totuși astépta cu încredere activitatea mai departe a oficiului esternu austro-ung. și esprimandu acést'a róga pe onoraț'a delegatiune: sa binevoiésca a luá la cunoșcintia partea generale a acestui raportu.

(Aici urméza referatulu despre titlurile senguratece ale bugetului; finea raportului suna:)

Pre lângă preliminarulu ministeriului comunu de esterne pre 1877 subcomitetulu a supusu la discussiune și acelu proiectu substernutu de acé-lasi ministeriu, prin care sub titlulu „ajutoriu pentru refugiatii din Bosnia și Erzegovin'a“ se pretinde unu creditu decursivu pe 1875 cu 475,910 fl. iér pe 1876 cu 519,727 fl.

Subcomitetulu afla erogratulu acést'a, care din punctu de vedere alu umanității e neaperatu, deplinu justificatu și adeva din motivele ce le produce proiectulu ministerialu. Încâtu pentru acea propunere a ministeriului, cá creditulu decursivu cerutu spre scopulu acést'a pre 1875 și 1876 sa se induca în preliminarulu ministeriului de esterne cu presupunerea, ca ministerele ambeloru tieri voru cere dela legislative aprobarea, pentru a puté acoperi cuot'a ce se vine din sumele de susu pe fia-care parte, — subcomitetulu tie-ne acést'a forma de votare neacceptabila, pentru ca întâiu votarea acestui creditu decursivu nu trebeu legata de nici o condițiune, alu doilea pentru ca delegatiunile es-mise spre a discutá asup'r'a afacerilor comune la statorirea preliminarilor ale ambeloru ministerele potu sa induca (în preliminaru) cá acoperire numai venitele proprie ale acestoru ministere, cari facu unu activu comunu alu monarchiei. Relativu la acoperirea acelor sume, cari dupa subtragerea veniteloru amintite re-

sulta cá recerintia neacoperita, va decide guvernulu unguerescu în contielegere cu legislativ'a ungueresca, dara delegatiunea nu póte fi chiamata nici a dá vre-o parere, nici vre-unu consiliu în privint'a acést'a.

Deci subcomitetulu propune, cá delegatiunea sa binevoiésca a decide simplu: Sub titlulu „ajutoriu pentru refugiatii din Bosnia și Erzegovin'a“ se primescu în bugetulu ministeriului de esterne cá creditu decursivu: 475,910 fl. erogati spre acestu scopu în anul 1875 și 619,727 fl. erogati spre asemenea scopu în cele patru luni dintâiu ale anului 1876.

Varietâti.

* * Escelenț'a Sea Inaltu Présântitulu Archieppu și Metropolitu Mironu Romanu plecá adi dimiñetia preste Fagarasiu la Brasiovu.

* * (Maialu.) Maialulu scóleloru nóstre poporali confesiionali de aici, care fu amanatu din caus'a tempului nefavoritoriu, se va tiené mâne în diu'a de S. S. Constantinu și Elen'a în dumbrava.

* * Monopolulu de cârti a încetatu. „Inaltulu ministeriu de instructiune publica, luându ansa dela unu casu specialu, a facutu în emisulu seu dela 11 Aprile a. c. Nr. 7576 adresatu inspectorelui de scóle din Budapeșta relativu la aprobarea cârtiloru didactice următoarea declarațiune: „De óre-ce în urm'a concurenției libere, ce esista pre acestu terenu, se póte folosi ori-ce carte scolastica, numai se nu fia în contradicere cu legile statului, pentru acea o aprobare speciala nici ca mai este de lipsa.“ Acést'a decisiune e de cea mai mare importantia; ea delatura și celu din urma restu alu monopolulu de cârti didactice, și vomu face bine a ne notá cu totii acestu emisu alu inaltului ministeriu.“ Asiá scrie o fóia pedagogica din Budapeșta, despre carea credemu ca e bine informata. Salutámu deci cu bucuria acestu emisu justu și salutaru! „Scól'a rom.“

* * Ratiocinu publicu. Balulu tienutu în 13 Fauru a. c. în otelulu din Boitia, și în 14 Fauru 1876 în otelulu din Salisce, în favorulu reinnoirei bisericei gr. or. din Trestia au adusu venitul urmatoriu și anume:

a) Din Cristioru dela préstimatulu domnu prețore Ladislau Papp 5 fl. v. a.

b) Din Boitia dela dd. Dr. Ios. Boeriu 50 cr.; Stanca Ionutiu 50 cr.; Stanc'a Anic'a 50 cr.; Nic. Besoiu 1 fl.; Iul. Lermanu 1 fl.; Ios. Mihocu 1 fl.; Iacobu Iosifu 1 fl.; Avraamu Draganu 1 fl.; Ios. Draganu 1 fl.; Mich. Lazaru 1 fl.; Draganu Ioanu I. Toderu 1 fl.; Draganu Georgiu 1 fl.; Draganu Liti 1 fl.; Lazaru Petru 1 fl.; Stanc'a Avramu 1 fl.; Gaboru Lazaru I. Lazaru 1 fl.; Trifu Nicolau 1 fl.; Draganu Avramu 1 fl.; Draganu Ambrosie 1 fl.; Braic'a Iosifu 1 fl.; Gaboru Avramu I. Iosifu 50 cr.; Gaboru Lazaru a Grecutiului 50 cr.; Pop'a Filimonu 50 cr.; Stoia 50 cr.; Finisieru Petru 50 cr.; Berda Ianos 1 fl.; Laslo Mihaiu 50 cr.; Orologieriu N. N. 50 cr.; I. Lang 1 fl.; Venecicu Iohann 50 cr.; Antonu Cepnicu 50 cr.; Ionits Sandor 1 fl.; Eduard Hendel preotu rom. cat. 1 fl.; George Moldovanu notariu 2 fl.; Carl Venedék 1 fl.; Anna Holicska 1 fl.; Iosefina Holding 50 cr.; Anna Suchi 50 cr.; F. Lenhardt 1 fl.; Alecsiu Sentivanu 50 cr.; Barbara Michnak 50 cr.; Ios. Vogel 1 fl.; G. Szantoy 50 cr.; Iul. Hubanik 1 fl.; Bartolomeus Palinay 1 fl.; Stefanu Cabba 1 fl.; Georgiu Eisler 50 cr.; Tradnik Iosef 50 cr.; Müller Vilhelm 50 cr.;

Mateas Mikitovits 1 fl.; Andreas Masialko 1 fl.; Berda Ianos 50 cr.; Liker Stefan 1 fl.; Benedikt Eisler 1 fl.; Ludvig Kapros 1 fl.; Iosef Langfras 1 fl.; P. Navradi junioru 50 cr.; St. Deak 1 fl.; Ios. Lang 1 fl.; Molnár Zmre 50 cr.; St. Iljes 50 cr.; Fr. Polák 1 fl.; C. Martiu 1 fl.; M. Huber 1 fl.; M. Legrand 50 cr.; C. Czepnik 50 cr.; Alex. Lang 1 fl.; Carl Corfanta 30 cr.; Liker P. 50 cr.; M. Masialko 50 cr.; Szebo I. 1 fl.; B. Braudigum 50 cr.; V. Ekert 1 fl.; Almasi M. 50 cr.; M. Horvath 1 fl.; Ios. Corfanta 1 fl.; St. Corfanta 30 cr.; P. Kuvál 50 cr.; Ziker Iohann 1 fl.; Laslo M. 50 cr.; F. Popik 50 cr.; V. Rusnak 50 cr.; I. Balás 1 fl.; K. Horváth 50 cr.; I. Bens 1 fl.; Palfi I. 50 cr.; I. Navradi 50 cr.; Liker St. 1 fl.

Sum'a: 69 fl. 10 cr.

c) Sierbanu Davidu din Pescicerea 50 cr.;

d) Din Selisce Tovie Perianu parochu 50 cr.; dela alti binefacatori 8 fl. 23 cr.

Sum'a: 8 fl. 73 cr.

e) Iustr. sea d. D. Moldovanu din Trestia 1 fl. Moise Angelu 1 fl.

Sum'a: 2 fl.

f) Din Craciunesci dela dd. Lazaru Thiulescu 50 cr. Dimitriu Lupasiu 50 cr. Sum'a 1 fl.

g) Dela dd. Teodoru Petricu parochu în Burene 30 Samsonu Nicșia parochu în Chicucadag'a 30 cr. Sum'a 60 cr.

h) Din Cainelu, dela dd. Avramu Suci 1 fl. W. Imecs notariu 1 fl. Sum'a 2 fl.

i) Dela d. Ioanu Radu parochu în Nevoesiu 50 cr. Sum'a 50 cr.

l) Din Hertiegani. Dela dd. Nic. Matesiu parochu 1 fl. Ger. Matesiu 1 fl. Radu Ioanu Voda 1 taleru de 1 fl. 50 cr. Avr. Pop'a 50 cr. Sum'a 4 fl.

m) Dela d. N. Perianu parochu cá colectante 6 fl. Sum'a 6 fl.

n) Dela d. Georgiu Bardosi comerciante în Boitia 10 fl. Dela personalulu dlui G. Bardosi 3 fl. 50 cr. dela alti contributori N. N. 22 fl. 67. cr. Sum'a 36 fl. 17.

Venitul Sum'a sumelor 135 fl. 60 cr. Spesele tóte facu . . . 35 „ 60 „ Venitu curatu e . . . 100 „ v. a.

Asia dara venitul curatu alu acestoru baluri este un'a suta fiorini valuta austr:

Capitalulu s. bisericei nóstre au fostu de 237 fl 51 cr.

Acum adaugendu-se venitul curatu alu acestoru baluri de 100 fl. v. a. la capitalulu de 237 fl. 51 cr. v. a., dau laolalta sum'a totala de 337 fl. 51 cr. v. a. Asiá dara cas'a s. bisericei nóstre din Trestia, cu ajutoriulu lui Ddieu și a braviloru contributori a ajunsu, este și sta astadi din trei sute și treidieci și siepte fiorini și 51 cr. val. austr., cari suntu castigati și meniti pentru începerea renovărei s. bisericei. Rugámu totu-odata pe dnii contributori a iertá, ca publicámu asiá târdiu ratiociniulu, ca amu totu asteptatu dupa unii dni colectanti a ne tramite colectele și cu durere ne exprimámu, ca inca nici acum nu ni s'au tramisu si rogámu cá si de aci înainte sa ni le tramita. Deci dara din caus'a aceea abiá acum venimu a aduce cea mai viua multiamita:

a) tuturor domniloru contributori și spriginitori ai acestui scopu sântu;

b) Deosebita multiamire ne simtimu îndatorati a aduce braviloru nostri domni baitieni de ambe religiunile rom. cath. și gr. or., cari totu déun'a s. bisericei nóstra cea marétia și ilustra din jurulu acést'a, cu lumini, oleu, tamâie și la odoruri s. bisericei cu bani ne-au ajutatu si spriginitu.

c) Separata multiamire ne impune bun'a cuviintia a aduce stimatului domnu Georgiu Bardosi comerciante în Boitia, pentru ajutoriulu datu și spriginirea caldurósa atátu în cuvinte,

cátu și mai multu în fapte, cu unu ajutoriu frumosu banale precum arata mai susu și cu daruirea gratis a oteleloru domniei sele pentru scopulu nostru.

În numele comitetului parochiale din Trestia tractulu Zarandu.

Trestia în 11 Maiu v. 1876.

Ioanu Perianu
parochu și pres. comit.

Petru Perianu
junioru not. comit.
parochialu.

Burs'a de Vien'a.

Din 19/31 Maiu 1876.

Metalicele 5%	65 46
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68 55
Imprumutulu de statu din 1860	106 75
Actiuni de banca	796 90
Actiuni de creditu	135 10
London	120 90
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74 —
„ „ Temisorene	74 —
„ „ Ardelenesci	73 —
„ „ Croato-slavone	85 —
Argintu	102 90
Galbinu	5 72
Napoleonu d'auru (poli)	9 61 1/2

ad Nr. 109.

Citatiune edictale.

Prin care Ann'a Gregoriu Călinu, care au parasitu în „modu clandestinu“ pre legitimulu ei barbatu Vasiliu Comanicu, ambii din Felmeru, în scaunulu Cohalmului, și de religiunea gr. resaritena, se citéza, a aparé în decursulu unui anu de dile, înainte subscrisului foru matrimoniale, căci la din contra, procesulu divortialu asup'r'a-i urditu, în sensulu legiloru vigenti bisericesci, se va decide si în absentia densei.

Cohalmu, 18 Aprile 1877.

Forulu matrimoniale gr. res.
alu Cohalmului.

Nicolnu D. Mircea,
2—3 adm. prot.

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primescu la institutul subsematu a.) Pre lângă anuciarea radicării în sensulu statutelor cu 6% interese.

b.) Sub condițiune de a se anuciá institutul radicarea depunerei la trei luni înainte cu 6 1/2 %

c.) Sub condițiune de a se anuciá institutul radicarea depunerei la sie-se luni înainte cu 7% interese.

Cu privire la condițiunea b) și c) deponentulu are a se dechiará în diu'a depunerei, căci altu-cum înlocarea se va privi cá urmata sub condițiunea a).

Interesele încep cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerei, și încéta cu diu'a premergatória dilei, în care se radica depunerea cu acelu adausu inse, ca numai pentru acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorint'a deponentului se potu stabili în diu'a depunerei capitalulu și condițiuni speciali de esolvire, cari se însémna apoi în libelul si în cartea depuneriloru institutului. În atare casu restituirea depunerei urméza dupa aceste modalități speciali.

Depunerile tramise prin posta, pre lângă comunicarea adresei deponentului, se resolva totu-déun'a în diu'a primirei.

Asemene se potu efectui prin posta anuciári și radicári de capitale. Sibiu, 4 Maiu 1876.

„ALBIN'A“

Institutu de creditu și de economie în Sibiu.
(3—4)